

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор К.В. Балабанов
« 18 » травня 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
МЕНЕДЖМЕНТ. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ
БЕЗПЕКОЮ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 073 Менеджмент
(код та найменування спеціальності)

Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою

Назва освітньо-професійної програми

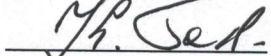
Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

від 17.05.2018 № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 20 18 р.

Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 191 від 18.05. 2018 р.)

« 18 » травня 2018 р.

I Преамбула

1. Розроблено і внесено кафедрою менеджменту Маріупольського державного університету

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 14.05.2018 р. протокол № 11.

3. Розробники програми:

Омельченко Володимир Якович, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту МДУ.

Кислова Людмила Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту МДУ.

Горбашевська Марина Олексіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту МДУ.

Рецензенти:

Капранова Лариса Григорівна, к.е.н., доцент, зав. кафедри економічної теорії і підприємництва ВНЗ «ПДТУ»;

Політик Олена Анатоліївна, віце-президент Донецької торговельно-промислової палати.

II Загальна характеристика

0	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою
Обмеження щодо форм навчання	–
Освітня кваліфікація	Магістр менеджменту
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	–
Кваліфікація в дипломі	Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки
Опис предметної області	<i>Об'єкти навчання:</i> фінансова і економічна системи та інституційні перетворення, що сприяють підвищенню рівня фінансово-економічної безпеки країни, регіону; параметри фінансово-економічної діяльності підприємства (прибуток, джерела формування фінансових ресурсів, структура капіталу, активів та грошових потоків, реальні та фінансові інвестиції, фінансові ризики, фінансові інновації); інформаційні

ресурси (фінансово-економічні дані підприємства); персонал підприємства із його корпоративною культурою; чинники (компоненти) зовнішнього та внутрішнього середовища організації.

Метою програми є підготовка фахівців з менеджменту, з акцентом на спеціальні компетенції у галузі безпеки різних суб'єктів господарювання, наукове забезпечення розвитку системи економічної безпеки, створення національних стандартів у галузі безпеки, формування системи знань з теорії та практики управління фінансово-економічною безпекою.

Теоретичний зміст предметної області:

- *основні поняття:* управління, менеджмент, економічна система, безпека, небезпека, економічна безпека, фінансова безпека, національна безпека, соціальна система, інформаційно-аналітична діяльність, аналітика, інформаційні ресурси, контролінг, фінанси суб'єктів господарювання, національна та регіональна політика, корпоративне управління, фінансовий менеджмент, санація, облік та аудит, ризик, комерційна таємниця.

- *концепції:* гуманістична, глобалізаційна, глокалізація, національної ідентичності, педагогічної ефективності, екзистенціалізму, сталого розвитку, інституціонального розвитку, економічної ефективності організації, інформаційна, холістичного маркетингу, постіндустріальна;

- *принципи:* практико-орієнтований, системності і послідовності, науковості, наочності, студентоцентричний, компетентісно-орієнтований, альтернативності, індивідуального підходу, єдності теоретичної та практичної підготовки, професійної спрямованості;

- *методи, методики та технології:* проблемно-пошуковий, статистичний, математичний, експертне оцінювання, розрахунково-аналітичний, сегментування ринку, діалектичний, аналізу діяльності підприємства, інформаційно-комунікативні технології, диференційне, електронне та інтерактивне навчання;

- *інструменти та обладнання:* друковані методичні засоби (підручники, електронні підручники, навчальні посібники і т.п.); відеоапаратура (комп'ютери, мультимедійні технології, слайдпроектори; інтерактивні дошки, маркерні дошки тощо).

Фокус програми: загальна/спеціальна	Акцент програми робиться на глибоку професійно-практичну підготовку студентів, що дозволяє сформувати знання з управління фінансово-економічною безпекою на міжнародному та національному рівнях. Освітня програма дозволяє підготувати компетентних фахівців з фінансово-економічної безпеки - керівників, фахівців і аналітиків.
Орієнтація програми	Професійно-наукова. Програма орієнтується на наукові дослідження в сфері управління фінансово-економічною безпекою; базується на загальновідомих дослідженнях та наукових результатах, із врахуванням необхідності оцінювати загрози ризику та виклики, що зумовлені впливом факторів зовнішнього середовища на фінансово-економічну систему України та її складові; враховує специфіку роботи організацій, установ та підприємств у сучасних умовах господарювання, орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких студент визначає професійну та наукову кар'єру.
Академічні права випускників	Можливість навчатися за програмою третього рівня освіти.
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов'язково)	Працевлаштування на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми. Випускники із кваліфікацією магістр з менеджменту за спеціалізацією управління фінансово-економічною безпекою можуть працювати в виробничо-господарських підприємствах; в фінансово-кредитних установах, зокрема банках, страхових і інвестиційних компаніях, кредитних спілках; здійснювати заходи фінансового контролю; брати участь в діяльності правління і наглядової ради акціонерних товариств; визначати потенційні ризики і загрози, діагностувати небезпеки і вибирати оптимальні шляхи уникнення або зниження ступеня ризику на мікро-і макрорівнях.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому.

Обсяг освітньо-професійної програми магістра становить 90 кредитів ЄКТС.

Цикл загальної підготовки складає 15,5%; цикл професійної підготовки – 84,5 %. Нормативна частина – 73,3 %; варіативна частина – 26,7 %.

Тип диплому: одиничний ступінь.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні
--------------------	---

компетентність	проблеми у галузі управління фінансово-економічною безпекою, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності	Уміння спілкуватися у сучасному бізнес-середовищі	КЗ 1.
	Здатність генерувати нові ідеї, використовувати інноваційні підходи у професійній та науковій діяльності.	КЗ 2.
	Здатність критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання, зокрема ситуаційного та самоменеджменту.	КЗ 3.
	Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.	КЗ 4.
	Здатність до аналізу та синтезу із використанням логічних аргументів та доказаних фактів.	КЗ 5.
	Здатність вчитися самостійно і автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя.	КЗ 6.
	Здатність виконувати роботу в команді, включаючи здатність взаємодії із колегами та виконання обов'язкової роботи в установлені терміни.	КЗ 7.
	Здатність ефективно спілкуватися, надавати складну комплексну інформацію у стислій формі усно та/або письмово із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та відповідною діловою мовою у тому числі іноземною.	КЗ 8.
	Формування навиків соціальної відповідальності професійної діяльності та етичних зобов'язань з точки зору професійної етики.	КЗ 9.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Здатність володіти базовими знаннями з методології наукових досліджень в обсязі, необхідному для здійснення професійної науково-дослідної діяльності.	КП 1.
	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; здійснювати наукову полеміку та спілкування державною та іноземною мовами; володіння комунікативними стилями, а саме: неофіційними, офіційними та науковими.	КП 2.
	Здатність формувати базові знання правових основ та навичок в організації особистої безпеки працівників, керівників, підприємців.	КП 3.
	Здатність до тактичного (з елементами стратегії) управління підрозділами фінансово-економічної безпеки або їх функціональними складовими (інформаційно-аналітичними, охорони, внутрішньої та зовнішньої безпеки, забезпечення), а також самостійними організаціями, що надають послуги у галузі безпеки.	КП 4.
	Здатність до формування системи критеріїв оцінювання рівня фінансової та економічної безпеки, встановлення їх критичних значень, вихід за межі яких створює загрозу для безпеки підприємства.	КП 5.

	Здатність зрозуміти та уміло застосувати економіко-математичні методи, які використовуються в сфері обґрунтування фінансових рішень.	КП 6.
	Здатність до формування колективу та забезпечення його ефективного функціонування, з використанням неформальних методів управління.	КП 7.
	Спроможність до організації внутрішньої та зовнішньої взаємодії щодо організації комплексної протидії загрозам та ризикам фінансово-економічній безпеці різних об'єктів (державі, підприємствам, організаціям та установам, іншим елементам соціально-економічних систем).	КП 8.
	Здатність до розробки стратегії безпеки підприємства та його підрозділів, створення програми розвитку підприємства.	КП 9.
	Здатність до визначення перспективних цілей і завдань управління фінансово-економічною безпекою; здатність до оперативної розробки та організації заходів щодо попередження й нейтралізації загроз та ризиків фінансово-економічній безпеці;	КП 10.
	Спроможність до організації впровадження інновацій та науково-технічних розробок для забезпечення фінансово-економічної безпеки.	КП 11.
	Здатність здійснювати роботу з інформацією фінансово-правового характеру для прийняття необхідних рішень;	КП 12.
	Уміння використовувати інформаційні технології у фінансах для виконання практичних завдань у галузі професійної діяльності.	КП 13.
	Здатність пояснити широкий діапазон фінансово-економічних процесів та загроз, які відбуваються на підприємстві та в країні.	КП 14.
	Здатність до викладання безпекознавчих дисциплін у навчальних закладах; здатність до проведення наукових досліджень.	КП 15.
	Набуття гнучкості мислення, відкритого для застосування набутих економічних знань для вирішення стратегічних та поточних завдань економічного розвитку підприємства, а також для застосування набутих економічних знань у повсякденному житті.	КП 16.

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовами (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською); здатність використання різноманітних методів, зокрема сучасних інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та	PH 1

соціальному рівнях; здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати відповідні рішення.	
Системні знання методології наукових досліджень, навички використання різноманітних методів наукового дослідження.	PH 2
Вміння збирати, обробляти, зберігати, продукувати, передавати й аналізувати важливу інформацію професійного та наукового характеру.	PH 3
Здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміння застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин; розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.	PH 4
Здатність до самостійного навчання, усвідомлення потреби в особистісному розвитку.	PH 5
Вміння застосовувати інноваційні підходи та принципи у професійній діяльності та наукових дослідженнях.	PH 6
Володіння поглибленими професійно-профільними знаннями і практичними навичками використання спеціального програмного забезпечення на базі глобальної мережі Інтернет, щодо вирішення конкретних завдань дослідження розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємств, установ, організацій.	PH 7
Здатність продемонструвати навички роботи та розуміння положень основних нормативно-правових актів з питань створення системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві (організації, установі).	PH 8
Здатність застосувати економіко-математичні методи, які використовуються в сфері обґрунтування фінансових рішень; здатність продемонструвати знання кількісних і якісних методів для проведення діагностики фінансового стану.	PH 9
Здатність продемонструвати навички роботи та уміння формувати і систематизувати аналітичні матеріали для оцінки ефективності функціонування підприємства (організації, установи) в умовах невизначеності та ризику.	PH 10
Здатність продемонструвати базові знання та практичні навички роботи з сучасними інформаційними технологіями та програмними продуктами, що використовуються в управлінні підприємствами (організаціями, установами).	PH 11
Здатність продемонструвати знання основ організації та ведення документообігу на підприємствах (в організації, установах), знання типових форм первинних документів, що оформлюються для фіксування господарських операцій на підприємствах (в організаціях, установах).	PH 12
Здатність застосовувати базові знання правових основ та практичних аспектів в організації особистої безпеки працівників, керівників, підприємців.	PH 13
Вміння продемонструвати знання на базовому рівні про різні форми забезпечення безпеки.	PH 14
Здатність вільно застосовувати методики оцінки рівня інформаційної безпеки.	PH 15
Здатність продемонструвати знання методів, принципів та прийомів володіння правилами кадрової безпеки на підприємстві (організації, установи).	PH 16
Здатність використовувати на практиці сучасну методологію проведення аналізу фінансової звітності за показниками платоспроможності підприємства (організації, установи).	PH 17
Володіння методами та прийомами оцінки економічних ризиків підприємства (організації, установи).	PH 18
Здатність продемонструвати знання та уміння організації контролю на підприємствах (в організаціях, установах).	PH 19
Здатність до формування професійного судження про побудову та трансформацію системи фінансово-економічної безпеки для сучасних та	PH 20

потенційних потреб управління підприємством.	
Здатність продемонструвати розуміння принципів формування системи фінансово-економічної безпеки підприємства щодо об'єктів, відносно яких існують альтернативні положення в нормативних документах.	РН 21

2. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання	Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою студента. Практична підготовка передбачає проходження виробничої та науково-дослідної практики. На другому курсі навчання студенти виконують кваліфікаційну роботу, яку захищають під час державної атестації.
Б) Система оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється в умовах кредитно-модульної організації освітнього процесу за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Формами контролю є поточний та проміжний контроль (здійснюється у формі виконання модульних контрольних робіт; підготовки та захисту проектів, презентацій, реферативних досліджень; здійснення кейс-стаді тощо); підсумковий контроль (екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості виконання та захисту курсових робіт та звітів з практики); державна атестація (підготовка та публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної (магістерської) роботи).

3. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки магістра з питань фінансово-економічної безпеки становить 90 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	14	14	-
Професійна підготовка	76	52	24
Усього	90 (100%)	66 (73,3%)	24 (26,7%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є экзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (табл. 2).

Перелік компонент ОПП

Код н/д	Щифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1	НДЗП 1.1.1.	Методологія та організація наукових досліджень	3	залік
ОК 2	НДЗП 1.1.2.	Іноземна мова у професійному середовищі	3	екзамен
ОК 3	НДЗП 1.1.3.	Правові основи господарської діяльності	4	залік
ОК 4	НДЗП 1.1.4.	Математичне моделювання соціально-економічних систем	4	екзамен
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 5	НДЗП 1.2.1.	Теорія безпеки соціальних систем	6	екзамен
ОК 6	НДЗП 1.2.2.	Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки (у тому числі курсова робота)	6	екзамен
ОК 7	НДЗП 1.2.3.	Корпоративні конфлікти та методи їх подолання	5	екзамен
ОК 8	НДЗП 1.2.4.	Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки	5	екзамен
ОК 9	НДЗП 1.2.5.	Стратегічне та інноваційне управління у сфері фінансово-економічної безпеки	6	екзамен
ОК 10	НДЗП 1.2.6.	Економічний ризик та методи його оцінювання	6	екзамен
ОК 11	НДЗП 1.2.7.	Науково-дослідна практика (у тому числі підготовка кваліфікаційної роботи)	18	диф. залік
Усього з циклу обов'язкової підготовки			66	
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни професійної підготовки				
ВК 1	ВДЗП 2.2.1	Фінансовий аналіз діяльності суб'єкта господарювання / Фінансовий менеджмент	3	залік
ВК 2	ВДЗП 2.2.2	Контролінг / Організація державного контролю в Україні	3	залік
ВК 3	ВДЗП 2.2.3	Організація та управління майновою й особистою безпекою підприємця / Охорона праці в галузі безпеки	3	залік
ВК 4	ВДЗП 2.2.4	Міжнародні стандарти безпеки підприємства / Захист інформації в комп'ютерних та інформаційних мережах	3	залік
ВК 5	ВДЗП 2.2.5	Організація та управління фінансово-економічною безпекою банків та фінансових установ / Економічна безпека держави	3	залік
ВК 6	ВДЗП 2.2.6	Антикризове управління та санація	3	залік

		підприємства / Управління захистом комерційної таємниці на підприємстві		
ВК 7	ВДЗП 2.2.7	Корпоративне управління / Стратегічне планування	3	екзамен
ВК 8	ВДЗП 2.2.8	Основи обліку, аналізу та аудиту на підприємстві / Методи управлінського обліку	3	екзамен
Усього з циклу вибіркової підготовки			24	
Разом			90	

Логічна послідовність вивчення компонент освітньої програми представлена у вигляді графа (табл. 3).

Таблиця 3

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності		
	Код н/д	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК 1	Методологія та організація наукових досліджень	3
1	ОК 2	Іноземна мова у професійному середовищі	3
1	ОК 3	Правові основи господарської діяльності	4
1	ОК 4	Математичне моделювання соціально-економічних систем	4
1	ОК 5	Теорія безпеки соціальних систем	6
2	ОК 6	Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки (у тому числі курсова робота)	6
2	ОК 7	Корпоративні конфлікти та методи їх подолання	5
2	ОК 8	Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки	5
1	ОК 9	Стратегічне та інноваційне управління у сфері фінансово-економічної безпеки	6
2	ОК 10	Економічний ризик та методи його оцінювання	6
3	ОК 11	Науково-дослідна практика (у тому числі підготовка кваліфікаційної роботи)	18
1	ВК 1	Фінансовий аналіз діяльності суб'єкта господарювання / Фінансовий менеджмент	3
1	ВК 2	Контролінг / Організація державного контролю в Україні	3
2	ВК 3	Організація та управління майновою й особистою безпекою підприємця / Охорона праці в галузі безпеки	3
3	ВК 4	Міжнародні стандарти безпеки підприємства / Захист інформації в комп'ютерних та інформаційних мережах	3
2	ВК 5	Організація та управління фінансово-економічною безпекою банків та фінансових установ / Економічна безпека держави	3

2	ВК 6	Антикризове управління та санація підприємства / Управління захистом комерційної таємниці на підприємстві	3
3	ВК 7	Корпоративне управління / Стратегічне планування	3
3	ВК 8	Основи обліку, аналізу та аудиту на підприємстві / Методи управлінського обліку	3

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлено у вигляді матриці (Таблиця 4), рядки якої містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А. Опис варіативних навчальних дисциплін наведено в Додатку В.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Нормативними формами атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Комплексний кваліфікаційний державний екзамен; - Захист кваліфікаційної роботи.
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p>Кваліфікаційна робота є науковою працею, що завершує підготовку фахівців за спеціальністю 073 Менеджмент. Управління фінансово-економічною безпекою, яка підтверджує придбанні студентами теоретичні знання, практичні навички та вміння у відповідності з профілем підготовки. Наукова праця виступає як кінцевий результат навчання і підтверджує вміння застосовувати студентами теоретичні знання з фундаментальних і прикладних дисциплін, узагальнювати результати проходження науково-дослідної практики на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми; у кредитно-фінансових установах; в органах управління, що здійснюють боротьбу з економічною злочинністю; підприємствах, установах та організаціях, у тому числі з охоронним профілем діяльності.</p> <p>Метою наукової праці зі спеціальності 073 Менеджмент є професійно зріла розробка актуальних питань теорії та практики управління установами, організаціями, корпоративними структурами (підприємствами регіонального управління, кредитно-фінансовими установами, транспортно-логістичними підприємствами, підприємствами соціальної інфраструктури).</p> <p>Кваліфікаційна робота охоплює проведення досліджень, інтерпретацію та виклад їх результатів; повинна являти собою самостійно виконане і завершене наукове дослідження з елементами новизни і практичного впровадження розроблених пропозицій; має бути перевірена на плагіат.</p>
<p>Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамєну (екзамєнів) (за наявності)</p>	<p>Державна атестація випускників здійснюється екзаменаційною комісією, яка присвоює кваліфікацію випускникам. Комплексний кваліфікаційний державний екзамен включає теоретичні питання та практичні завдання з дисциплін: «Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки», «Теорія безпеки соціальних систем», «Стратегічне та інноваційне управління у сфері фінансово-економічної безпеки», «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки», «Економічний ризик та методи його оцінювання», «Фінансовий аналіз діяльності суб'єктів господарювання».</p>
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації)</p>	<p>Для публічного виступу надається 10-15 хвилин. У виступі студент має окреслити для ЕК найважливіші результати свого дослідження.</p> <p>Візуальне супроводження доповіді представлено у вигляді мультимедійної презентації з достатньою кількістю слайдів для послідовного та повного розкриття теми і визначення наукової новизни кваліфікаційної роботи.</p>

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Маріупольському державному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярно оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти, інших процедур і заходів.

Система забезпечення Маріупольським державним університетом якості освітньої діяльності та якості вищої за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності діючим державним вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

ОПИС НОРМАТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**1. Дисципліни циклу загальної підготовки****ОК 1. Методологія та організація наукових досліджень**

Мета вивчення курсу: набуття теоретичних знань і практичних навичок щодо організації та здійснення студентами різних форм самостійної науково-дослідної роботи, зокрема, написання магістерських і дипломних робіт, підготовку інших наукових праць.

Завдання курсу: оброблення та узагальнення наукової інформації, здійснення теоретичних та емпіричних досліджень, вміння обґрунтовувати відповідні практичні рішення.

Змістові модулі:

1. Наука як сфера людської діяльності. НТД в Україні.
2. Методологія та методи наукового пізнання наукових досліджень.
3. Організація і планування наукового дослідження. Оформлення результатів науково-дослідницької роботи.

ОК 2. Іноземна мова у професійному середовищі

Мета вивчення курсу: формування у студентів комунікативної, лінгвістичної і соціокультурної компетенції, позитивного ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою англомовного світу, шляхом ознайомлення студентів з різними методами та прийомами навчання іноземної мови та залучення до виконання професійно-орієнтованих завдань формування у них професійної компетенції.

Завдання курсу: удосконалення знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих протягом попередніх років навчання у ВНЗ у різних видах мовленнєвої діяльності й подальшому системному засвоєнні сучасної лексики й граматики англійської мови.

Змістові модулі:

1. Іноземний науковий дискурс.
2. Науково-письмова комунікація.

ОК 3. Правові основи господарської діяльності

Мета вивчення курсу: підготовка фахівців управлінців високої кваліфікації, що мали б змогу оволодіти системою теоретичних знань, набути практичних навичок застосування норм господарського права в різних сферах господарської діяльності.

Завдання курсу: формування здатності організовувати правову роботу і юридичне обслуговування суб'єктів господарювання; забезпечувати реалізацію правових засобів захисту їх прав.

Змістові модулі:

1. Правове забезпечення господарської діяльності.
2. Правові основи захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

ОК 4. Математичне моделювання соціально-економічних систем

Мета вивчення курсу: формування системи знань з методології та інструментарію побудови і використання різних типів економіко-математичних моделей

Завдання курсу: вивчення основних принципів та інструментарію постановки задач, побудови економіко-математичних моделей, методів їх розв'язування та аналізу з метою використання в економіці.

Змістові модулі:

1. Оптимізаційні моделі.
2. Економетричні моделі.

2. Дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 5 . Теорія безпеки соціальних систем

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів із теоретичними основами безпеки соціальних систем, формування концептуальних методологічних навичок щодо моделювання систем безпеки у будь-якій сфері життєдіяльності, прищеплення основних цінностей безпекової культури, яка є стрижнем для здійснення практичної діяльності щодо забезпечення безпеки підприємств

Завдання курсу: підготовка студентів ВНЗ до вивчення галузевих безпекознавчих дисциплін, а також закладення базису щодо розуміння фундаментальних категорій безпеки соціальних систем.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи безпеки соціальних систем.
2. Теорія та практика забезпечення безпеки систем. Основи національної безпеки.

ОК 6 . Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки

Мета вивчення курсу: опанувати існуючі теоретичні та прикладні засади організаційного забезпечення управління системою фінансово-економічної безпеки організацій, підприємств та установ

Завдання курсу: отримання навичок розробці організаційно-методичного забезпечення, що регламентує діяльність системи фінансово-економічної безпеки, та заходи щодо оперативного реагування на загрози, ризики, небезпеки в діяльності підприємств, установ, організацій

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи організації та управління системою фінансово-економічної безпеки.
2. Розвиток окремих складових управління системою фінансово-економічної безпеки.

ОК 7 . Корпоративні конфлікти та методи їх подолання

Мета вивчення курсу: вивчення студентами теоретичних основ конфліктології та оволодіння практичними навичкам аналізу корпоративних конфліктів, формування у майбутніх управлінців з фінансово-економічної безпеки системи спеціальних знань і навичок протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств, здійсненню профілактики виникненню корпоративних спорів та конфліктів при організації системи безпеки підприємства.

Завдання курсу: оволодіння теоретичними основами організація свідомого засвоєння магістрами системи знань про виникнення корпоративних конфліктів, методи здійснення протиправних поглинань, методи діяльності сучасних рейдерських груп, особливості організації профілактики рейдерським захопленням, організацію протидії рейдерським захопленням, особливості організації безпеки підприємства при виникненні корпоративних конфліктів, особливості діяльності служби безпеки підприємства при його захопленні або протиправному поглинанні.

Змістові модулі:

1. Конфліктологія в системі корпоративних відносин.
2. Корпоративний шантаж, недружнє поглинання підприємств та методи вирішення корпоративних конфліктів.

ОК 8 . Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки

Мета вивчення курсу: формування системи теоретичних знань та практичних навичок у студентів щодо прийняття оптимальних управлінських рішень у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємств.

Завдання курсу: вивчення теоретико-методологічних основ інформаційно-аналітичного забезпечення систем управління в умовах становлення ринкової економіки, засобів інформаційно-технологічного забезпечення аналітичної діяльності, проблем і напрямків створення систем економічної безпеки суб'єктів господарювання, механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки, інформаційно-аналітичних систем діагностики, оцінки та моніторингу фінансово-економічного стану підприємств, їх інформаційної і зовнішньоекономічної безпеки та захисту від проявів економічної злочинності.

Змістові модулі:

1. Сутність, складові та принципи інформаційно-аналітичної діяльності.
2. Практика організації та методологія інформаційно-аналітичної діяльності в системі фінансово-економічної безпеки.

ОК 9 . Стратегічне та інноваційне управління у сфері фінансово-економічної безпеки

Мета вивчення курсу: оволодіння студентами теоретичних знань з питань організації й управління стратегічною та інноваційною діяльністю підприємства, набуття практичних вмінь і навичок щодо використання концепції стратегічного та інноваційного менеджменту в діяльності підприємства.

Завдання курсу: опанування комплексом знань з стратегічного та інноваційного менеджменту у сфері фінансово-економічної безпеки, вивчення основних теоретичних положень дисципліни; вироблення практичних навичок творчо вирішувати організаційні та виробничі завдання при розробці стратегій та впровадженні інновацій; формування навичок щодо використання науково-практичних методів при формуванні стратегій та вирішенні проблем управління інноваційними процесами та проектами; розвиток аналітичного мислення при визначенні основних показників прибутковості інноваційних проектів та обґрунтуванні оптимальної стратегії розвитку підприємства.

Змістові модулі:

1. Стратегічний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки.
2. Інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки.

ОК 10 . Економічний ризик та методи його оцінювання

Мета вивчення курсу: опанування студентами – магістрами з управління фінансово – економічної безпеки природи економічного ризику, сучасних підходів до його аналізу та оцінювання, методів обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності, конфліктності, нестачі статистичної інформації, при наявності некерованих індетермінованих чинників тощо. Особлива увага звернута на інтерпретацію випадкових подій і величин на мові економічної діяльності при організації системи економічної безпеки на підприємствах України.

Завдання курсу: дисципліна має практичну спрямованість стосовно вирішення питань операційних форм оцінки ризику, основаних на імовірнісних категоріях

Змістові модулі:

1. Поняття економічного ризику та його оцінювання.
2. Управління та мінімізація економічних ризиків.

ОПИС ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН***Дисципліни циклу професійної підготовки******БК 1. Фінансовий аналіз діяльності суб'єкта господарювання***

Мета вивчення курсу: формування у студентів системи знань та навиків кваліфіковано проводити фінансовий аналіз діяльності господарюючих суб'єктів та знаходити резерви зміцнення фінансового стану; вміння робити обґрунтовані висновки і знаходити шляхи поліпшення фінансового стану організацій різних форм власності.

Завдання курсу: висвітлення теоретико-методологічних аспектів фінансового аналізу та способів використання вихідних даних для його проведення; закріплення комплексу знань і засвоєння досягнень теорії та практики проведення фінансового аналізу діяльності суб'єктів господарювання.

Змістові модулі:

1. Аналіз фінансової стійкості платоспроможності підприємства.
2. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.

БК 1. Фінансовий менеджмент

Мета вивчення курсу: засвоїти сучасні методи та прийоми управління фінансами підприємства, установи, організації.

Завдання курсу: вивчення сутності та методичних основ фінансового менеджменту, набуття навичок управління грошовими потоками, формуванням і використанням прибутку, інвестиціями, активами; засвоєння методики визначення ціни (вартості) капіталу та з'ясування способів оптимізації його структури; методів визначення фінансового стану підприємства, його потреби у фінансових коштах; методів внутрішньофірмового фінансового прогнозування і планування, управління фінансовими ризиками; застосування фінансових інструментів антикризового управління підприємствами.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи управління фінансами.
2. Управління активами та капіталом підприємства.
3. Оцінка фінансового стану та фінансове планування.

БК 2. Контролінг

Мета вивчення курсу: надати систематичне уявлення про сутність, завдання та функції контролінгу, його види, форми інформаційного забезпечення, можливості використання для управління витратами і результатами, експертної діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства.

Завдання курсу: ознайомлення із загальними положеннями контролінгу підприємства; встановлення відмінностей та спільних рис оперативного та стратегічного контролінгу; оволодіння методичними прийомами та інструментами контролінгу; вміння проводити необхідні розрахунки щодо підготовки рішення стосовно поточної та інвестиційної діяльності підприємства; розробка необхідних дій для організації служби контролінгу на підприємствах.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи контролінгу
2. Використання контролінгу на підприємстві

БК 2. Організація державного контролю в Україні

Мета вивчення курсу: панування теоретичних основ контрольно-ревізійної діяльності, а також набуття навиків використання та застосування нормативно-правової бази, яка регулює контрольні функції контролюючих органів, що сприяє формуванню необхідних знань у майбутніх фахівців.

Завдання курсу: полягає у вивченні організаційних засад контрольно-ревізійної роботи, її правового та інформаційного забезпечення та набутті методичних навичок щодо здійснення контрольних процедур.

Змістові модулі:

1. Теорія та особливості проведення контрольних заходів щодо збереження та цільового використання державних коштів.

2. Органи що контролюють процеси збереження державних фінансів України, їх права та обов'язки.

БК 3. Організація та управління майновою й особистою безпекою підприємця

Мета вивчення курсу: послідовне формування в студентів знання основних положень теорії та практики застосування норм права в процесі організації і управління майновою та особистою безпекою підприємця, засвоєння студентами методології виявлення загроз безпеці підприємства, засобів ліквідації наслідків від збитків, засвоєння вимог до проведення заходів гарантування безпеки на підприємствах, в установах та організаціях, методики і техніки гарантування безпеки на підприємства різних форм власності, різних видів діяльності та особистої безпеки підприємця.

Завдання курсу: надати ґрунтовні теоретичні знання щодо основних положень організації та управління майном, ресурсами підприємства, особистою безпекою підприємця; щодо формування системи забезпечення кадрової політики підприємства, установи, організації; формування у студентів практичних вмінь щодо організації роботи з документами, які стосуються системи безпеки та знаходяться у документообігу підприємства, установи, організації або їх структурних підрозділів; щодо формування системи забезпечення кадрової політики підприємства, установи, організації; щодо здійснення аналізу діяльності підприємства, установи, організації та їх структурних підрозділів із забезпечення фінансово-економічної безпеки.

Змістовні модулі:

1. Основи управління особистою безпекою.

2. Основи забезпечення майнової безпеки підприємства.

БК 3. Охорона праці в галузі безпеки

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців умінь та компетенції для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі.

Завдання курсу: забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Змістові модулі:

1. Загальні питання охорони праці. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.

2. Основи техніки безпеки.

БК 4. Міжнародні стандарти безпеки підприємства

Мета вивчення курсу: надання знань про теоретичне і практичне підґрунтя ефективної діяльності підприємств в умовах конкурентного середовища та ризиків, що пов'язані з економічною, інформаційною, валютною, фінансовою та іншими загрозами ефективного функціонування підприємства, а також формування системи теоретичних знань та прикладних вмінь і навичок, щодо застосування методологічного апарату з міжнародних стандартів забезпечення безпеки підприємств.

Завдання курсу: засвоєння основних принципів міжнародних стандартів, що стосуються забезпечення безпеки підприємств; оволодіння навичками самостійного здійснення аналізу різних типів міжнародних стандартів, та оцінювання необхідності та перспектив їх впровадження на підприємствах; а також, навчити майбутніх фахівців з управління фінансово-економічною безпекою обґрунтовувати головні напрями забезпечення безпеки підприємства у відповідності до сфери його діяльності, розгалуження системи інформації про діяльність підприємства, політики конкурентів, диверсифікації виробництва, інвестиційної активності та ін.

Змістовні модулі:

1. Концептуальні засади системи міжнародних стандартів забезпечення безпеки підприємства.
2. Діяльність міжнародних організацій у сфері стандартизації.
3. Основні положення стандартів у сфері інтелектуальної власності.
4. Захист інформаційного середовища підприємства відповідно до міжнародних стандартів

БК 4. Захист інформації в комп'ютерних та інформаційних мережах

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з видами загроз та сукупністю прийомів захисту електронної інформації в професійній діяльності.

Завдання курсу: розуміти суть і значення інформації в розвитку сучасного інформаційного суспільства; усвідомлювати небезпеки і загрози, що виникають в цьому процесі; дотримувати основні вимоги інформаційної безпеки; володіти прийомами роботи з властивостями електронних документів, файлів, тек; навиками підготовки і захисту електронних юридичних документів з використанням сучасних інформаційних технологій.

Змістові модулі:

1. Основні означення та критерії класифікації загроз.
2. Основні види порушень мережної безпеки та методи захисту локальних мереж.
3. Основні поняття та концепції криптографії.

БК 5. Організація та управління фінансово-економічною безпекою банків та фінансових установ

Мета вивчення курсу: формування розуміння необхідності управління процесами забезпечення фінансово-економічної безпеки банків та інших фінансових установ, виходячи з реалізації принципів системного синтезу компетенцій всього персоналу вказаних установ. Охоплення концептуальних, методологічних, організаційно-правових і прикладних засад організації та управління складовими фінансово-економічної безпеки суб'єктів національного ринку фінансових послуг.

Завдання курсу: теоретичних аспектів організації управління фінансово-економічною безпекою банківських установ; практичних аспектів організації управління фінансово-економічною безпекою банківських установ; методичного забезпечення оцінки фінансово-економічної безпеки в банках; інформаційно-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою в банківських установах.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи забезпечення фінансово-економічної безпеки банків та фінансових установ.
2. Розвиток окремих складових системи фінансово-економічної безпеки банків та фінансових установ.

БК 5. Економічна безпека держави

Мета вивчення курсу: формування у студентів базових знань щодо концептуальних засад забезпечення економічної безпеки держави; ознайомлення із загальними проблемами формування системи управління національною економічною безпекою та стратегічними напрямами.

Завдання курсу: засвоєння теоретичних та практичних знань щодо підготовки та реалізації управлінських рішень у різних сферах національної економічної безпеки (фінансовій, продовольчій, енергетичній, науково-технологічній тощо) з використанням синергетичного, системного, управлінського підходів.

Змістовні модулі:

1. Сучасні теорії та концепції економічної безпеки держави.
2. Управління складовими економічної безпеки держави.

БК 6. Антикризове управління та санація підприємства

Мета вивчення курсу: вивчення фінансових відносин, що виникають у процесі санації, реорганізації, банкрутства та ліквідації суб'єктів господарювання, формування системи теоретичних знань та практичних навичок навиків із основ та методології проведення фінансового оздоровлення підприємств у частині локалізації кризових явищ та попередження й уникнення банкрутства, а також пошуку шляхів ефективного фінансового забезпечення ліквідаційних процедур.

Завдання курсу: вивчення сутності, методів, правил і механізмів фінансової санації, банкрутства та ліквідації підприємств; форм і методів державної фінансової підтримки санації суб'єктів господарювання; набуття навичок проведення досудової санації; опанування комплексу питань, пов'язаних із санацією підприємства в судовому порядку; проведення санаційної реструктуризації суб'єктів господарювання; здійснення ліквідації підприємств; формування та реалізації ліквідаційної маси.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи управління фінансовою санацією підприємства
2. Практичні підходи до управління фінансовою санацією підприємства

БК 6. Управління захистом комерційної таємниці на підприємстві

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з теоретичними основами інформаційної безпеки, спірними та проблемними аспектами забезпечення комерційної таємниці суб'єктів господарювання в Україні.

Завдання курсу: визначити суть і значення інформації в розвитку сучасного інформаційного суспільства; усвідомлювати небезпеки і загрози, що виникають в цьому процесі; вивчення ролі та основних напрямів забезпечення захисту комерційної таємниці як засобу забезпечення економічної безпеки підприємства та визначення механізмів встановлення інформації про підприємство комерційною таємницею.

Змістові модулі:

1. Концептуальні засади та загальнотеоретичні характеристики окремих напрямів захисту комерційної таємниці.
2. Організаційне забезпечення діяльності з охорони інформації з обмеженим доступом.

БК 7. Корпоративне управління

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів із теоретичними основами корпоративного управління, інституційними та інформаційними інструментами забезпечення функціонування системи корпоративного управління на підприємствах.

Завдання курсу: дисципліна має практичну та теоретичну спрямованість стосовно вирішення питань: застосування теоретичних аспектів корпоративного управління в практичній діяльності; використання основних елементів та принципів корпоративного контролю, механізм його здійснення в діяльності підприємств; застосування методів оцінки економічної ефективності корпоративного управління; формування системи органів корпоративного управління, принципів їх функціонування та форм підзвітності, операційних форм оцінки ризику, оснований на імовірнісних категоріях.

Змістові модулі:

1. Теоретичні аспекти системи корпоративного управління.

2. Особливості ефективної діяльності корпорацій

БК 7. Стратегічне планування

Мета вивчення курсу: розкрити засади стратегічного планування в забезпеченні державного управління; конкретизувати та поглибити знання процесу створення стратегій розвитку у перехідний період; дати базові знання з питань стратегічного планування у виробленні державної політики; розвинути вміння стратегічного мислення й планування у різних сферах суспільного життя.

Завдання курсу: вміти використовувати надбанні знання в практиці професійної діяльності в державних установах; визначати основні чинники стратегії, що впливають на суспільний розвиток і діяльність державних органів зокрема: розробляти проекти щодо регіональних та місцевих програм соціально – економічного розвитку та комплекси заходів, що спрямовані на підвищення ефективності соціально – економічного розвитку використовуючи методологію стратегічного планування; розробляти пропозиції щодо програм діяльності відповідно визначених цілей, стратегічних напрямів розвитку галузі, території, державної установи, організації в межах чинного законодавства; розробляти проекти нормативних актів щодо соціально – економічних процесів розвитку на підставі аналізу економічних теорій,

Змістові модулі:

1. Основи стратегічного планування.
2. Еволюція підходів до стратегічного планування.
3. Технологія стратегічного планування.
4. Організаційне забезпечення процесу стратегічного планування.

БК 8. Основи обліку, аналізу та аудиту на підприємстві

Мета вивчення курсу: є формування у фахівців фундаментальних знань з обліку, аналізу та аудиту на підприємстві та професійних навичок по організації систем безпеки на підприємствах України.

Завдання курсу: ознайомлення управлінців з фінансово - економічної безпеки з особливостями обліку, аналізу та аудиту на підприємстві для забезпечення економічної безпеки на підприємстві та використання його результатів при моделюванні відповідних управлінських рішень.

Змістові модулі:

1. Сутність обліку, аналізу та аудиту економічної безпеки та складові її забезпечення.
2. Облік, аналіз та аудит на підприємстві та забезпечення економічної безпеки.
3. Механізм обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства.

БК 8. Методи управлінського обліку

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами професійних знань з управлінського обліку, спрямованих на раціональну організацію обліку витрат, собівартості та оперативного економічного контролю, вивчення теорії та практики організації управлінського обліку у організаціях за різними видами діяльності.

Завдання курсу: формування цілісної системи знань про методологію та організацію управлінського обліку; ґрунтовна загальна економічна та аналітична підготовка фахівців економічного профілю, оволодіння основними принципами, засобами та прийомами економічних рішень в управлінському обліку для повної та об'єктивної оцінки і прогнозу їх розвитку та пошуку резервів покращення ефективності роботи.

Змістові модулі:

1. Організація управлінського обліку.
2. Облік результатів діяльності підприємств.

